

De eerste clubavond na de zomervakantie had als thema de NBAT Aquariumbiotoop versus echte biotopen. Ondanks dat er nog wat vaste bezoekers vakantie vierden, was er weer een behoorlijke opkomst met 27 mensen.

De presentatie van **Ron van Brakel** bestond uit veel (bewegend) beeldmateriaal over de verschillende biotopen. Ron van Brakel is al bijna 18 jaar keurmeester bij de Nederlandse Bond Aqua Terra (NBAT). Hij keurt sinds jaar en dag aquaria in allerlei categorieën, waaronder de categorie biotoopaquaria (NBAT categorieën A2, A3 en A4). Ron is steeds meer geïnteresseerd geraakt in natuurlijke biotopen, zoals die in werkelijkheid in de wereld te vinden zijn en de omstandigheden van vissen en waterbewoners ter plaatse. Zelf is hij in zijn eigen aquarium begonnen met Malawi cichliden. In zijn presentatie vertelt hij over de overeenkomsten en de verschillen tussen een werkelijke biotoop en de biotoop die we proberen na te bootsen in onze aquaria.

Voorbereiding essentieel

Bij deze speciaalaquaria is een goede voorbereiding essentieel om teleurstellingen te voorkomen. Welke vissen wil je hebben en zijn die wel te koop? Soms zijn de levertijden lang en komt uiteindelijk de boodschap dat de gewenste vissen niet leverbaar zijn. Doe vooral geen impulsaankopen omdat de vissen mooi en/of goedkoop zijn. Het belangrijkste is om informatie te verzamelen over de vissen die je wil hebben in je bak: kunnen ze wel bij elkaar, grootte, gedrag, waar komen de vissen vandaan, beperken tot een regio of zelfs een meertje of stroompje.

Onze speciaal aquaria

Wat zien we zoal terug in de aquaria? Dat is meestal Zuid-Amerika, Midden-Amerika, Malawi, Tanganyika, Azië (Thailand, Vietnam) en overige, zoals koud water en bijzondere kleuren (meestal kweek en geen wildvang). Elk van deze biotopen heeft zijn eigen specifieke waterwaarden, die we dus ook in het aquarium moeten zien te waarborgen. Zuid-Amerika en Azië vragen een licht zuur water (pH 5-7), terwijl Midden-Amerika, Malawi en Tanganyika licht basisch water vragen (pH 7,5-8,5).

De aanduiding **Zuid-Amerika** is eigenlijk te algemeen. De meeste vissoorten komen uit het Amazonegebied, maar planten nauwelijks. De planten komen vooral uit de Pantanal (en vissen nauwelijks), het grootste moerasgebied ter wereld en ligt voornamelijk in Brazilië.

Onze Zuid-Amerika aquaria met in het algemeen helder water zijn vaak replica's van de onderwatersituatie in de regentijd. Vissen willen dan eitjes af gaan zetten en vragen veel ruimte. Die

Figuur 1: Z-Amerika biotoop aquarium met Discussen

ruimte is er in de natuur ook, omdat het waterniveau in de regentijd in Zuid-Amerika wel 5m hoger kan zijn dan in de droge tijd. Daarentegen is het water in de droge tijd vaak troebel, mistig en vaak maar 50 cm diep. De vissen kunnen elkaar dan veel minder zien en zijn dan meer met het eigen broedsel bezig.

Het Malawimeer in Afrika is ongeveer zo groot als België. Men denkt dat alle soorten vissen daar uiteindelijk voortgekomen zijn uit 2 soorten, alleen maar muilbroeders. Ook de kleuren zijn beperkt: blauw, geel en soms rood. Mannelijke exemplaren zijn fel gekleurd, terwijl bij de meeste soorten de vrouwtjes vaak wat bruinig en vaal van kleur zijn. De felle kleuren zijn functioneel vanwege het afbakenen van een territorium in het heldere water van het meer. De vele kleurvarianten betekenen ook een verschil van herkomst oftewel deel van het meer. Na het afzetten van de eitjes moeten de vrouwtjes maken dat ze weg komen en worden niet meer geduld in het territorium van de mannetjes. Hoe ga je dat regelen in een aquarium?

*Figuur 2: Malawi Cichlide (big zebra)
Bron: #@hagebycikliden569*

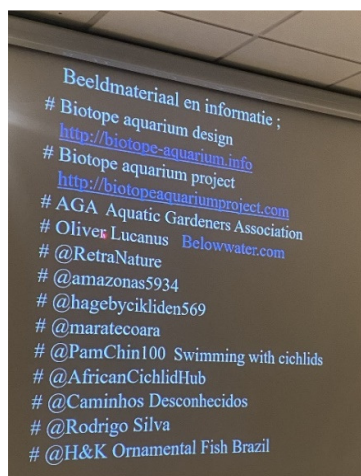
Het Tanganyika-meer in Afrika is vrijwel net zo groot als het Malawimeer. Het meer heeft verschillende soorten bodem: zand, modder en steen. Dit resulteert ook weer in verschillende habitatten in het meer. De cichliden in de zanderige delen zijn zelf 15-20 cm groot, maar bouwen zandheuvels met kraters van wel 80 cm doorsnede. Dat is ongeveer een kruiwagen zand! Ook hier geldt weer: Hoe ga je dat in je aquarium regelen?

*Figuur 3: Tanganyika Tropheus brichardi
Bron: #@PamChin100 Swimming with cichlids*

Azië kenmerkt zich daarentegen weer door heel zacht, licht zuur en ook mistig water. Onze bekende kegelvlekbarbeel komt uit een dergelijke biotoop. Thailand kent een brede Betta cultuur. De vissen komen voor in veel moerasgebieden met vaak niet meer dan 30 cm water.

Als laatste ging Ron kort in op wat overige biotopen, zoals koud water met goudvissen en de vele kleurvarianten van de discusvis (NBAT categorie A4). Deze kleurvarianten zijn voornamelijk kweekvarianten en geen wildvang. Artis heeft sinds kort een aquarium met het leven in de Amsterdamse grachten, inclusief een gedumpte fiets (😊).

Samenvattend was het weer een leerzame en interessante avond met prachtige beelden van vissen en planten in zowel hun natuurlijke omgeving (biotoop) als in de replica's daarvan die zijn aangeboden in de NBAT-keuringen door de jaren heen.

De onderwerpen van na de pauze moesten helaas korter en sneller worden behandeld vanwege de beschikbare tijd. Daarom zijn ook de samenvattingen van die onderwerpen korter.

Als afsluiting toonde Ron een sheet met YouTube links naar het getoonde beeldmateriaal in de presentatie.